

REDAKCJA
WOJSKOWA

»Wojskowy
cieć strona 22

»Transporter
z paczki strona 26

»Autoportret
agresji strona 62

w w w . p o l s k a - z b r o j n a . p l

T Y G O D N I K

polSKAZbrojna

NR 38 (660) 20 września 2009

Cena 3 zł (w tym 7% VAT)

INDEKS 337 374 ISSN 0867-4523

strona 8

**Gospodarcze
lokomotywy**

**Walka
o dusze**

strona 16

KRZYSZTOF WILEWSKI

 specjalizuje się
w technice
wojskowej
i uzbrojeniu

**WYSTAWA UZBROJENIA I SPRZĘTU WOJSKOWEGO
SIŁ ZBROJNYCH RP
KIELCE 2009**

FOT. KRZYSZTOF WILEWSKI

Ognisty salon

Pożar na dzień przed otwarciem – to początek tegorocznego Międzynarodowego Salonu Przemysłu Obronnego w Kielcach. Wyglądało groźnie, ale targi się odbyły.

Na dobę przed otwarciem imprezy ogień strawił jedną z hal, co przykuło uwagę całej Polski. Choć z początku zdarzenie to wydawało się niegroźne, w pewnym momencie 35 jednostek straży pożarnej, które walczyły z żywiołem, miało spore problemy z opanowaniem ognia. Pojawiło się nawet zagrożenie,

że zapali się druga z wystawienniczych hal. Na szczęście po trzech godzinach można było odtrąbić wygraną nad pożogą. Niestety, patrząc na poniesione przez wystawców straty, w dużej mierze było to pyrrusowe zwycięstwo. Choć ogień nie naruszył konstrukcji budynku, to znajdujące się w oznaczonej literami F/G hali stoiska albo uległy spaleni

u, albo zostały tak osmalone, że praktycznie nie nadawały się już do użytku. Najbardziej ucierpeli: Cenzin, którego ekspozycję ogień zniszczył całkowicie, Elbit, mający zaprezentować BWP uzbrojony w wieżę UT-30 (znajdował się w centrum pożaru), oraz zagraniczni potencjali ułokowani w tej hali – MBDA, BAE System, Boeing i Raytheon. Z tej czwór-

Nagrody MSPO Defender 2009

- **Przemysłowy Instytut Telekomunikacji z Warszawy** – stacja rozpoznania pokładowych systemów elektronicznych Gunica
- **Wojskowe Zakłady Uzbrojenia SA z Grudziądz** – głowica optoelektroniczna G0E01
- **Bumar-Łabędy SA, WB Electronics i TELDAT** – BMS Jaśmin-FONET (przeznaczony do czołgów T-72, PT-91 i Leopard-2)
- **Miranda sp. z o.o.** – wielozakresowe pokrycie maskujące Berberys
- **ANDROPOL SA** – technologia wykończenia hydroflowo-hydrofobowego
- **Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Sprzętu Mechanicznego z Tarnowa** – karabin wyborowy Alex-7,62 kalibru 7,62 milimetrów
- **Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Urządzeń Mechanicznych z Gliwic** – most towarzyszący na podwoziu samochodowym Daglezja
- **Przemysłowe Centrum Optyki z Warszawy** – termowizyjny celownik strzelecki CTS-1
- **Wojskowy Instytut Techniczny Uzbrojenia z Zielonki i EUROTECH z Mielca** – imitator środka napadu powietrznego MJ-7 Szogun
- **CNPEP RADWAR SA WZR RAWAR** – stacja radiolokacyjna NUR-22-N (3D).

ki tylko BAE System, dzięki temu, że zdecydował się przed targami na ulokowanie pojazdów na ekspozycji zewnętrznej, miał co pokazać widzom MSPO. Reszta musiała zadowolić się przygotowanymi naprędce boksami. Mimo „ognistego” początku MSPO 2009 rozpoczął się w terminie.

TARGOWE HITY

Choć o kieleckich targach mówi się, że są największą taką imprezą w Europie Środkowej, to każdego roku MSPO musi zawalczyć o miejsce na rynku targowym. Oceniając przedsięwzięcia tego typu jako lepsze lub gorsze, bierze się przede wszystkim pod uwagę premiery nowego sprzętu i uzbrojenia oraz zawarte podczas targów kontrakty. Podczas MSPO 2009 pokazano kilka bardzo cieka-

wych nowinek. Jedną z nich była zaprezentowana przez Grupę Bumar tak zwana tarcza Polski. Największy gracz naszego przemysłu obronnego pokazał w Kielcach, opracowany wspólnie z Przemysłowym Instytutem Telekomunikacji, CNPEP Radwar i europejską wielonarodową korporacją raketową MBDA, narodowy system obrony przeciwlotniczej i przeciwraketowej. W dużym skrócie, bumarowska „tarcza Polski” miałaby się składać z krajowych: stacji radiolokacyjnych (zmodernizowanych), sieci dowodzenia i zarządzania obroną przeciwlotniczą (opartej na urządzeniach opracowanych przez PIT i Radwar), a jej zbrojnym ramieniem byłyby produkowane przez MBDA rakiety VL MICA (krótkiego zasięgu) i Aster 30 (średniego). Co najważniejsze, projekt zakłada, że nośni-

kami rakiet będą polskie zestawy Poprad i Loara. Reasumując, jedyne, co musielibyśmy kupić, to rakiety. Resztę albo już mamy, albo jesteśmy w stanie w krótkim czasie odpowiednio zmodernizować.

Grupa Bumar, poza „tarczą Polski”, zaprezentowała na MSPO propozycje do programu „Żołnierz przyszłości”. Choć w Kielcach nie pokazano nowego karabinka 5,56 milimetrów (współpraca z WAT), to uwagę wszystkich zwrócił projekt najnowszej kamizelki kuloodpornej Maskopolu. Poza zastosowaniem ultralekkich płyt ochronnych wyposażono ją w system szybko wypinanych mocowań. Dzięki nim kamizelkę można zdjąć w kilka sekund (na przykład, by opatrzyć rany). Z innych polskich produktów nie sposób było nie zauważyć na targach opracowanego przez

Przebiśnięg w Kielcach

Wystawę Sił Zbrojnych RP zorganizował Inspektorat Wsparcia SZ.

W tym roku nasi żołnierze zaprezentowali najnowsze uzbrojenie i sprzęt wojskowy (w tym oczywiście Rosomaki), sprzęt wojsk inżynierskich (między innymi trał przeciwminowy Bożena), artyleryjskie i raketowe systemy przeciwlotnicze (między innymi zestaw przeciwlotniczy Loara), systemy rozpoznania (rozpoznawczo-zakłócający Przebiśnięg) oraz sprzęt logistyczny, w tym: bazę noclegową w namiotach pneumatycznych, warsztat remontu sprzętu uzbrojenia, prototypową kontenerową łaźnię polową, moduł polowego magazynu wody oraz samochód Star 944 w wersji opancerzonej. ■

NA TARGACH można było oglądać bezzałogowy pojazd rozpoznawczo-bojowy Lewiatan ZS.

COMMENTARIUM

Siła doświadczenia

BOGDAN KLICH

Polski przemysł obronny pozyskał wielu partnerów zagranicznych, którzy gwarantują jego rozwój.

Jestem głęboko przekonany, że z kryzysu uda nam się wyjść szybko i na tyle skutecznie, by móc wciąż mówić o rozwoju przemysłu i technologii obronnej. Siłą naszych przedsiębiorstw są doświadczenia, które zbierano od czasu transformacji ustrojowej. Polski przemysł obronny przeszedł w ostatnich latach bardzo głębokie przeobrażenia, zarówno w swojej strukturze i organizacji, jak też pod względem ekonomicznym i finansowym, a co najważniejsze, pozyskał wielu partnerów zagranicznych, którzy gwarantują jego rozwój. Pod koniec sierpnia zakończyliśmy pracę nad czternastoma programami: operacyjnymi i uzbrojenia. Są one w tej chwili przygotowane i czekają na moje zatwierdzenie.

Jednym z podstawowych warunków każdego z tych programów jest polonizacja nabywanych zdolności. Chodzi o to, aby zagraniczne firmy, rozpoczynając od przeniesienia do Polski technologii, a skończywszy na zakupie udziałów w naszych zakładach przemysłu obronnego, włączyły się w rozwój tego przemysłu. Polonizacja pozyskiwanego sprzętu, uzbrojenia i wyposażenia indywidualnego żołnierzy jest warunkiem koniecznym udziału zagranicznych firm w tych programach. ■

BOGDAN KLICH
minister obrony
narodowej.

FOT. KRZYSZTOF WILEWSKI (4)

WB Electronics (we współpracy z Hydromegiem oraz WAT-em) bezzałogowego pojazdu rozpoznawczo-bojowego Lewiatan ZS. Ważący ponad dwie tony wóz może osiągać prędkość 55 kilometrów na godzinę. „Oczami” Lewiatana ma być stabilizowana głowica obserwacyjna GS2-UGV, wyposażona w kamerę dzienną CCD oraz termalną.

Poza prezentacją na MSPO przez firmę MBDA rakiet VL MICA i Aster 30, ze stoisk zagranicznych koncernów na pewno warto było odwiedzić wystawę Rafaela. Izraelska firma zaprezentowała system aktywnej obrony wozów bojowych – Trophy A, który pod koniec lipca 2009 roku przeszedł testy poligonowe na pustyni Neweg w Izraelu (ochronił Merkawę IV przed atakiem rpg i ppk), a od jesieni wejdzie do seryjnego

wyposażenia kolejnej generacji Merkaw. Izraelczycy nie ukrywali, że po dobrych doświadczeniach z kontraktem Spike'a dla naszej armii chętnie wyposażąliby w Trophy A nasze Rosomaki.

DEFENDERY

Od kilkunastu lat podsumowaniem MSPO są nagrody Defender. Dostają je firmy, które zaprezentowały na targach wyroby wyróżniające się oryginalnością i nowatorstwem myśli technicznej. Konkurs odbywa się pod patronatem ministra nauki i szkolnictwa wyższego. W tym roku zwycięzcą rywalizacji okazała się Grupa Bumar, która zgarnęła aż sześć statuetek: ZM Bumar-Łabędy SA razem z TELDAT-em i WB Electronics – za system dowodzenia BMS Jaśmin-FONET,

OBRUM z Gliwic – za most towarzyszący MS-20 Daglezja, OBR SM z Tarnowa – za karabin wyborowy Alex 7,62, CNPEP Radwar SA – za radar średniego zasięgu NUR-22 3D, oraz PCO SA – za kamerę termowizyjną do broni strzeleckiej CTS-1. Wyróżnienie ministra spraw wewnętrznych i administracji dostały ZM Tarnów SA – za projekt modułowej strzelniczy kontenerowej. Co ciekawe, mimo tytułu nagród dla Bumar Grand Prix MSPO 2009 otrzymała firma niezwiązana z liderem polskiej zbrojeniówki. Najważniejszy laur tegorocznych targów przypadł wyprodukowanemu przez Przemysłowy Instytut Telekomunikacji SA z Warszawy systemowi rozpoznania radioelektronicznego Gunica, który został wyróżniony również „zwykłym” Defenderem. ■

WENEZUELA

Czołgi dla Chaveza

PREZYDENT ROSJI DMITRIJ MIEDWIEDIEW potwierdził, że jego kraj jest gotowy dostarczyć Wenezueli czołgi i inny sprzęt wojskowy. Wcześniej w rosyjskich mediach pojawiła się informacja, że podczas ostatniej wizyty prezydenta Wenezueli **Hugona Chaveza** w Moskwie podpisany został kontrakt na dostawę czołgów o wartości około 100 mln dolarów. W CIA wyliczono, że w ciągu najbliższych trzech lat kraj dostarczonych zostanie czołgów typu T-72, T-90 i T-80. Według informacji, które zostały opublikowane, tego typu waha się w granicach 100-150 sztuk.

POLSKA

Natowski certyfikat

Bydgoska firma TELDAT dostała certyfikat natowskiej agencji zajmującej się systemami dowodzenia (NATO Consultation, Command and Control Agency - NC3A). Dokument jest potwierdzeniem przeprowadzonych w kwietniu testów systemu wsparcia dowodzenia C3IS Jaśmin. (W)

WIELKA BRYTANIA

Globalna ciężarówka

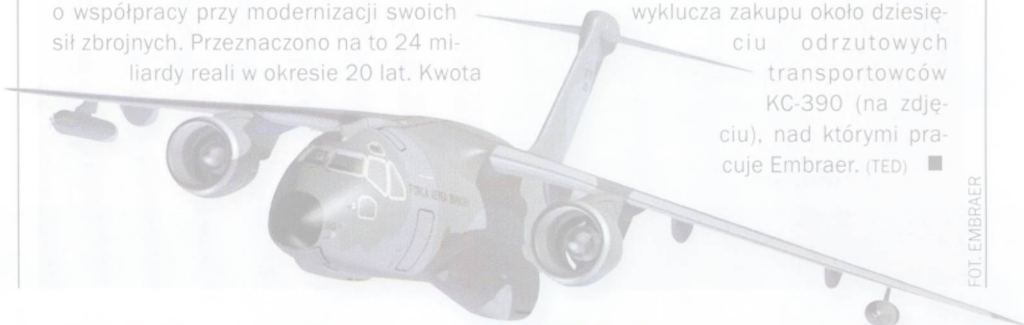
Podczas targów zbrojeniowych Eurosystèmes & Equipment International (DSEI) firma BAE Systems zaprezentowała ciężarówkę Global Tactical Vehicle (GTV) - pojazd taktyczny o ładowności 9,5 tony. Nowy samochód, jak podkreśla koncern, skonstruowano na podstawie wieloletnich doświadczeń z działań militarnych i przy wykorzystaniu najnowszych technologii, stosowanych między innymi w opancerzonych logistycznych pojazdach taktycznych FMTV. Trzyosobowa kabina ma wykonane z lekkich materiałów opancerzenie Long Term Armour Solution (LTAS). Zestaw ten pozwala szybko przekształcić ciężarówkę w opancerzony pojazd taktyczny. Zadbano też o bezpieczeństwo załogi. GTV ma fotele typu MBRS (Mine Blast Resistant Seat), odporne na działanie fali uderzeniowej po wybuchu miny. Ma też czteropunktowe pasy bezpieczeństwa (można je zmodyfikować do pięciopunktowych). Sześciocylindrowy silnik wysokoprężny Cummins ISBe o mocy 300 KM spełnia wyśrubowane wymogi emisji spalin narzucone przez normę Euro 5. Na 247 litrach paliwa w baku GTV może przejechać ponad 480 kilometrów. (WR)

BRAZYLIA

Wiele państw jest zainteresowanych współpracą wojskowo-techniczną z Brazylią.

Stany Zjednoczone kuszą Brazylijczyków, by wybrali ich samolot bojowy. Zaoferowali transfer technologii F/A-18 Super Hornet, która pozwoliłaby na jego finalny montaż właśnie w tym kraju. Transakcji towarzyszyłby wielomiliardowy offset ze strony koncernu Boeing. Tymczasem Brazylia podpisała z Francją porozumienie o współpracy przy modernizacji swoich sił zbrojnych. Przeznaczono na to 24 miliardy reali w okresie 20 lat. Kwota

zawiera fundusze na 50 licencyjnych śmigłowców EC-725, pięć konwencjonalnych okrętów podwodnych i jeden o napędzie atomowym. Paryż i Brasilia rozmawiają też o samolotach. W kręgu zainteresowania brazylijskich sił powietrznych są francuskie myśliwce Rafale, których chciałyby kupić 36 egzemplarzy. Natomiast Francja nie wyklucza zakupu około dziesięciu odrzutowych transportowców KC-390 (na zdjęciu), nad którymi pracuje Embraer. (TED)

POLSKA

Harriszy z Czernicy

W Wojskowych Zakładach Łączności nr 2 w Czernicy koło Wrocławia na mocy umowy zawartej z Departamentem Zaopatrzenia Sił Zbrojnych MON do 15 grudnia 2009 roku powstanie 14 kompletów radiostacji cyfrowych KF (VHF/UHF) firmy Harris, wartych ponad 2,5 miliona złotych. Siły zbrojne, realizując plan modernizacji łączności na lata 2009-2010, zamierzają zakupić cztery radiostacje KF-5000 wraz z urządzeniami sterującymi, zamontowanymi na dowodzenia, oraz o dziesięć kompletów nowoczesnych radiostacji cyfrowych wraz z komputerami sterującymi. Podpisana 4 sierpnia 2009 roku umowa zwiększa wartość kontraktu o wartości 1,5 miliona złotych zawartego między Wojskowymi Zakładami Łączności Państwa a amerykańską firmą Harris Corporation. (BP)

FOT. HARRIS CORP.

FOT. EMBRAER